

Pravidlá programu

Zameranie programu

Zelená škola je výchovno-vzdelávací program určený pre materské, základné, stredné a špeciálne školy, ktoré denne robia kroky na zníženie ekologickej stopy, robia, čo učia, učia inak a svojím konaním inšpirujú rodičov aj samosprávy. Cieľom programu je podpora školských komunit, ktoré vďaka vzájomnej spolupráci menia svoje environmentálne správanie, čím prispievajú k zmierneniu vplyvu školy na klimatické zmeny.

Pre úspešnú realizáciu programu je potrebná podpora vedenia školy a participácia učiteľského zboru, nepedagogických pracovníkov, rodičov a žiakov/štvudentov. Potvrdením participatívneho splnenia metodiky 7 krokov, naplnenia cieľov školy a realizácie aktivít aj environmentálnej výučby je pre školu získanie medzinárodného certifikátu a vlajky Zelená škola. Zelená škola robí reálne zmeny na školách (zmeny spôsobu výučby, fungovania, participácie), na ktoré treba čas, preto je certifikačné obdobie zvyčajne dvojročné (viac nižšie). Zapojením školy do programu nevzniká nárok na pridelenie financií na jeho realizáciu na škole.

Koordinácia programu

Zelená škola patrí do celosvetovej siete ekoškôl, ktorých medzinárodným garantom je **Nadácia FEE – Foundation for Environmental Education**. Školy s označením “**Eco-School**” pracujú pod hlavičkou tejto organizácie po celom svete. Na Slovensku tento program koordinuje **Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica**. Národným garantom programu Zelená škola je sieť environmentálno-výchovných organizácií **SPIRÁLA**.

Registrácia do programu Zelená škola

Do programu sa môže prihlásiť každá materská, základná, stredná a špeciálna škola na Slovensku.

Komunikácia v programe prebieha v štátnom jazyku, v slovenčine.

Škola vstupuje do programu dobrovoľne. Registráciou a zaplatením registračného poplatku sa zaväzuje riadiť pravidlami, postupovať podľa metodiky 7 krokov, vytvárať podmienky na participáciu a pravidelne sledovať informácie a oznamy zaslané z kancelárie Zelenej školy e-mailom a zverejnené na www.zelenaskola.sk. Z programu môže kedykoľvek vystúpiť, čo je povinná bezodkladne písomne oznámiť na kancelaria@zelenaskola.sk. Vystúpením z programu nevzniká nárok na vrátenie registračného poplatku.

POSTUP REGISTRÁCIE:

1. Pred odoslaním registrácie do programu vedenie školy prediskutuje vstup do programu s pedagogickým zborom a spoločne vyberú zodpovednú osobu za koordináciu programu na škole – **školského koordinátora Zelenej školy**.
2. Vedenie školy a koordinátor programu na škole **sa oboznámia** s nižšie uvedenými pravidlami a metodikou programu (nájdete ju v metodickej príručke a na www.zelenaskola.sk v časti O programe/Metodika 7 krokov). O prihlásení sa do programu informujú všetkých zamestnancov školy, ako aj rodičov.
3. **Školský koordinátor vyplní registračný formulár najneskôr do 30. júna 2020. Po tomto dátume už registrácia na školský rok 2020/2021 nie je možná.**
4. Na základe vyplnenia registračného formulára príde na e-mailovú adresu školského koordinátora automatické potvrdenie o prijatí registrácie do programu. Správa s potvrdením môže byť zaradená aj do priečinka SPAM, preto odporúčame skontrolovať aj tento priečinok.
5. Do 7 dní bude **na email školského koordinátora zaslaná elektronická faktúra**, ktorá je podkladom na zaplatenie registračného poplatku. V prípade, že faktúru treba zaslať na inú emailovú adresu (vedenie školy, ekonómka ai.), školský koordinátor túto skutočnosť oznámi v poznámke registračného formulára. Faktúru je potrebné uhradiť v dobe jej splatnosti. Faktúry v tlačenej podobe zasielame poštou len na vyžiadanie školy.
6. **Škola je považovaná za registrovanú v programe až po zaplatení registračného poplatku v dobe splatnosti faktúry vo výške:**
 - **60 € + 0,1 € x počet žiakov školy** v aktuálnom školskom roku pre školy zapojené do programu aj v školskom roku 2019/2020,
 - **80 € + 0,1 € x počet žiakov školy** v aktuálnom školskom roku pre školy, ktoré v školskom roku 2019/2020 v programe nepracovali.
7. **Registrácia do programu platí 1 školský rok** – registrované školy pracujú zväčša v dvojročnom certifikačnom období, avšak **registráciu treba každoročne obnovovať**. Školy tým vyjadrujú svoj záujem v programe pokračovať aj v ďalšom školskom roku.
8. Kancelária programu Zelená škola má právo na výber škôl po ich registrácii, pokiaľ bude počet škôl prevyšovať organizačné kapacity. V prípade, že niektorá škola nebude do programu vybraná, bude o tejto skutočnosti upovedomená pred vystavením faktúry.

Prečo sa platí poplatok?

Program Zelená škola je súčasťou celosvetovej siete Eco-schools a nadácie FEE, ktorým sa z registračných poplatkov každoročne hradí členský poplatok.

Na fungovanie programu neprispieva štát, už 15 rokov funguje vďaka financovaniu súkromných firiem a podpore rôznych grantových projektov. Registračné poplatky od škôl prispievajú malou časťou tiež na fungovanie programu.

Kancelária Zelenej školy:

- zabezpečuje metodické semináre na osvojenie si metodiky 7 krokov (zvyčajne vo Zvolene, Bratislave, Žiline, Košiciach, podľa sídiel zapojených škôl),
- ponúka odborné kurzy a webináre so zameraním na aktuálne informácie z oblasti ochrany prírody a životného prostredia a na moderné vyučovacie metódy (zvyčajne vo Vzdelávacom centre na Zaježovej),
- ponúka školám služby regionálnej koordinátorky programu, ktorá konzultuje a schvaľuje školám environmentálne akčné plány,
- poskytuje konzultácie k priebehu programu a jeho realizácii na školách,
- zabezpečuje hodnotenie škôl a udeľovanie certifikátov a vlajok atď.

Kto je regionálna koordinátorka?

Regionálna koordinátorka je pre školu sprievodkyňou na ceste k Zelenej škole. Rada individuálne poradí v otázkach metodiky či v témach Zelenej školy. Jedna regionálna koordinátorka má na starosti školu v rámci svojho regiónu a s nimi podľa ich potrieb spolupracuje.

Metodické materiály

V registračnom poplatku pre školy, ktoré v školskom roku 2019/2020 nepracovali v programe, je zahrnuté aj zaslanie metodických materiálov, ktoré im rozpošleme do septembra 2020. Medzi tieto metodické materiály patrí metodická príručka, pracovné listy environmentálneho auditu a inšpiromat s aktivitami pre jednotlivé témy. Všetky tieto materiály sú dostupné aj v elektronickej forme na www.zelenaskola.sk.

Metodické materiály pre školy, ktoré pracovali v programe v školskom roku 2019/2020 zasielame podľa individuálnych potrieb, po konzultácii školy s regionálnou koordinátorkou.

Závazky škôl v programe:

Škola, ktorá v programe nepracovala v školskom roku 2019/2020 alebo má nového koordinátora, sa zaväzuje:

- zúčastniť sa 3 jednodňových regionálnych seminárov v zastúpení školského koordinátora alebo jeho náhradníka,
- zúčastniť sa 1. regionálneho seminára v zastúpení vedenia školy.

Pozn.: Škola, ktorá bola zapojená do programu v roku 2019/2020 a nemá k dátumu

registrácie schválený environmentálny akčný plán, je považovaná za “novú” školu.

Škola, ktorá bola zapojená do programu v roku 2019/2020 a má schválený environmentálny akčný plán alebo už prešla záverečným hodnotením sa zaväzuje:

- zúčastniť sa 2 jednodňových regionálnych seminárov v zastúpení školského koordinátora alebo jeho náhradníka.

Škola, ktorá pracovala v programe v školskom roku 2019/2020, prihlásila sa do záverečného hodnotenia, ktoré nebolo z dôvodu celoplošného uzatvorenia škôl umožnené:

- absolvuje hodnotenie po opätovnom otvorení škôl (o termíne bude kancelária Zelenej školy informovať),
- ak nemá záujem pracovať v programe v roku 2020/2021, neregistruje sa do nového ročníka a neplatí registračný poplatok,
- ak má záujem pracovať v programe v roku 2020/2021, registruje sa do nového ročníka do 30.6. 2020 a uhradza registračný poplatok.

Termíny seminárov

Počas školského roka majú zapojené školy povinnosť zúčastňovať sa 1-dňových regionálnych seminárov, ktoré budú prebiehať vo viacerých regionálnych centrách – ich rozmiestnenie bude závisieť od lokality prihlásených škôl. Po minulé roky boli regionálnymi centrami Bratislava, Košice, Žilina a Zvolen.

Predbežné termíny regionálnych seminárov a ich zameranie (nové školy):

1. regionálny seminár: od 21. septembra do 2. októbra 2020
 - obsah: metodika programu Zelená škola
2. regionálny seminár: november 2020
 - obsah: environmentálny akčný plán – ako ho správne zostaviť?
3. regionálny seminár: február 2021
 - obsah: participácia v programe Zelená škola

Termíny a obsah regionálnych seminárov pre školy pracujúce dlhšie v programe zverejníme v septembri 2020.

Všetky regionálne semináre sú bezplatné. Školy si hradia len cestovné náklady.

Vzhľadom na aktuálnu krízovú situáciu COVID-19 všetky termíny upresníme po otvorení škôl, nateraz ich nie je možné záväzne určiť.

Okrem regionálnych seminárov majú školy možnosť zúčastniť sa aj 1-dňových či 3-dňových seminárov, ktoré sú zamerané na odborné (environmentálne) témy. O ponuke týchto seminárov budeme informovať v priebehu školského roka. Školám sú poskytované bezplatne. Školy si hradia len cestovné náklady.

Priebeh programu na škole

Škola zaregistrovaná do programu Zelená škola realizuje aktivity zvyčajne v rámci **2-ročného certifikačného obdobia**. Pracovať v skrátanom, čiže 1-ročnom certifikačnom období môžu vzhľadom na svoje špecifiká materské a stredné školy. Môže sa tak ale udiť len po konzultácii s regionálnou koordinátorkou, a to do **15. septembra 2020**.

Certifikačné obdobie je možné predĺžiť si aj na 3 roky, pričom škola postupuje podľa pokynov svojej regionálnej koordinátorky.

Počas certifikačného obdobia sa škola venuje jednej prioritnej téme spomedzi siedmich tém programu (zeleň a ochrana prírody, odpad, voda, energia, doprava a ovzdušie, zelené obstarávanie a úradovanie, potraviny) a postupuje podľa metodiky 7 krokov:

1. **kolégium Zelenej školy** – akčná skupina a organizačný garant programu na škole;
2. **environmentálny audit** – analýza súčasného stavu školy, ktorá je podkladom pre výber prioritnej témy, stanovenie cieľa a následné systematické plánovanie;
3. **environmentálny akčný plán (EAP)** – stanovené ciele a plán aktivít vedúcich k ich naplneniu (organizačno-technické, vzdelávacie, propagačné);
4. **monitorovanie a priebežné hodnotenie plnenia environmentálneho akčného plánu** – priebežné monitorovanie priebehu programu na škole a úspešnosti zavádzaných opatrení v rámci naplánovaného EAP;
5. **proenvironmentálna výučba** – zapracovanie environmentálnej výchovy do vyučovania;
6. **informovanie a spolupráca** – presah environmentálnych aktivít do života školy a jej okolia;
7. **ekokódex** – žiakmi umelecky stvárnené hodnoty a školy a jej environmentálne štandardy

Podrobnejšie informácie o jednotlivých krokoch metodiky sú obsiahnuté v našich [metodických materiáloch](#) a budú obsahom regionálnych seminárov.

Termíny viažuce sa na schvaľovanie a doschvaľovanie environmentálneho akčného plánu:

Škola, ktorá pracuje v dvojročnom certifikačnom období, zašle prvú verziu environmentálneho akčného plánu na konzultáciu svojej regionálnej koordinátorky do **28. februára 2021**. Environmentálny akčný plán je potrebné mať schválený do **30. apríla 2021**.

Škola, ktorá pracuje v ročnom certifikačnom období, zašle prvú verziu environmentálneho akčného plánu na konzultáciu svojej regionálnej koordinátorky do

30. októbra 2020. Environmentálny akčný plán si dá schváliť do **30. novembra 2020.**

Environmentálny akčný plán sa schvaľuje zväčša na dva roky. V prípade, že škola, ktorá má schválený environmentálny akčný plán na školské roky 2019/2020 – 2020/2021, potrebuje pracovať v programe aj 3. rok, schváli si aktivity na ďalší školský rok vo svojom environmentálnom akčnom pláne do **15. júna 2021.**

Po realizácii všetkých 7 krokov metodiky môže škola požiadať o certifikát Zelená škola a zúčastniť sa záverečného hodnotenia.

Participácia

Jadrom programu Zelená škola je participácia, ktorá sa realizuje v rámci environmentálnej výchovy. Pod participáciou sa myslí rovnocenné zapojenie všetkých dotknutých strán, najmä však žiakov a študentov (v prípade materských, špeciálnych škôl a 1. stupňa ZŠ ide najmä o participáciu rodičov, prípadne starých rodičov). Každý zo 7 krokov metodiky je potrebné realizovať participatívnym spôsobom v čo najväčšej miere.

Súčasťou procesu participácie je aj:

- zisťovanie názorov členov školskej komunity a ich zapracovanie do aktivít;
- vytváranie možností pre žiakov a ostatných členov školskej komunity na zapájanie sa do plánovania aktivít;
- zapojenie do rozhodovania a spoluzodpovednosti za realizáciu aktivít;
- informovanie členov školy o činnosti, rozhodnutiach a plánoch školy.

Miera participácie je dôležitým ukazovateľom, ktorý sa na škole sleduje aj počas záverečného hodnotenia.

Získanie certifikátu Zelená škola

Program Zelená škola je certifikačný a zapojené školy môžu získať 2 druhy ocenenia:

1. Medzinárodný certifikát a vlajku Zelená škola – môže získať škola za zvýšenie miery zapojenia žiakov, rozvoj ich samostatnosti, realizáciu kvalitných environmentálnych aktivít a úspešnosť realizácie 7 krokov. Platnosť medzinárodného certifikátu je 24 mesiacov od jeho udelenia. Škola ocenená vlajkou a certifikátom Zelená škola má právo uvádzať logo Zelená škola na všetkých školských dokumentoch, hlavičkových papieroch, na internetovej stránke školy a propagačných materiáloch školy.

2. Diplom Na ceste k Zelenej škole – môže získať škola za čiastočnú realizáciu medzinárodnej metodiky „7 krokov“ a rozvoj environmentálnej výchovy prepojenej s

praktickými aktivitami školskej komunity. Diplom Na ceste k Zelenej škole sa udeľuje tej škole, ktorá z objektívnych dôvodov nenaplnila všetky kroky metodiky a má potenciál zapracovať pripomienky v ďalšom školskom roku.

Priebeh a podmienky záverečného hodnotenia:

- **Záverečného hodnotenia sa môžu zúčastniť len školy, ktoré majú na dané certifikačné obdobie schválený environmentálny akčný plán (EAP).** Podrobnosti schvaľovania EAP nájdete na www.zelenaskola.sk v časti Pre školy/Schvaľovanie EAP.
- Škola, ktorá sa chce v danom školskom roku uchádzať o ocenenie, vyplní do **31. marca** elektronickú žiadosť o záverečné hodnotenie.
- Do 30 dní od vyplnenia žiadosti bude škola kontaktovaná za účelom dohodnutia si termínu hodnotiacej návštevy s hodnotiteľom.
- Hodnotenie nie je pre školy povinné. Škola žiada o hodnotenie v tom roku, v ktorom to sama uzná za vhodné.
- Škola, ktorá v aktuálnom školskom roku nepožiadala o hodnotenie, kontaktuje svoju regionálnu koordinátorku, aby si s ňou dohodla ďalší postup. Škola naďalej realizuje aktivity zo schváleného environmentálneho akčného plánu, pričom ten je kolégiom doplnený o aktivity na ďalší školský rok. Schvaľovanie doplneného environmentálneho akčného plánu prebieha do **15. júna** aktuálneho školského roku.
- Ku dňu hodnotiacej návštevy musí mať kolégium Zelenej školy pripravené všetky povinné podklady, ktoré sú uvedené v Kontrolnom zozname pre hodnotiacu návštevu (Kontrolný zoznam zasielame e-mailom pred hodnotiacou návštevou).
- Hodnotitelia majú mať umožnený vstup do všetkých priestorov školy, môžu požiadať o doplňujúce dokumenty a klásť zástupcom školy i žiakom relevantné otázky.
- Na základe výsledkov hodnotiacej návštevy rozhodne Rada Zelenej školy o udelení, resp. neudelení ocenenia. Rozhodnutie bude doručené každej škole, ktorá sa zúčastnila hodnotenia, do konca príslušného školského roka.
- Ocenenie *Zelená škola* bude škole odovzdané počas slávnostnej certifikácie, ktorá sa uskutočňuje v ďalšom školskom roku, zväčša na jeseň. V prípade, že sa z objektívnych príčin slávnostná certifikácia neuskutoční alebo ak sa škola slávnostnej certifikácie nezúčastní, ocenenie jej bude zaslané poštou.
- V prípade straty alebo poškodenia medzinárodnej vlajky si môže škola objednať novú vlajku, ktorá jej bude zaslaná na dobierku v sume nákupnej ceny a dobierkovej služby.

Predĺženie, ukončenie alebo zrušenie platnosti medzinárodného ocenenia:

- Platnosť medzinárodného certifikátu je 24 mesiacov. Podmienkou predĺženia platnosti medzinárodného ocenenia školy je pokračovanie v programe, pričom

- si škola vyberá novú prioritnú tému. Medzi zopakovaním prioritnej témy musí byť odstup minimálne jedno certifikačné obdobie.
- Po opätovnom úspešnom ukončení certifikačného obdobia škola môže znovu získať certifikát a vlajku programu Zelená škola.
 - Platnosť medzinárodného ocenenia sa končí 24 mesiacov po rozhodnutí Rady Zelenej školy o jeho udelení, ak:
 - držiteľ nepožiadá o záverečné hodnotenie v nasledujúcom certifikačnom období,
 - držiteľ nesplní požadované kritéria pre udelenie medzinárodného ocenenia v nasledujúcom certifikačnom období.
 - Škola dostane písomné oznámenie o ukončení platnosti ocenenia a je povinná vrátiť medzinárodnú vlajku kancelárii programu. Škola zároveň stráca právo používať logo programu. V prípade, že škola vlajku Eco-Schools nevráti v lehote do 2 týždňov po doručení písomného oznámenia o ukončení platnosti ocenenia, bude jej fakturovaná pokuta vo výške 100 eur.
 - Akýkoľvek pokus o podvod pri obhajovaní certifikátu je v rozpore s misiou Zelenej školy a znamená zrušenie platnosti medzinárodného ocenenia – škola o tom dostane písomné oznámenie. Ustanovenia o vrátení medzinárodnej vlajky a strate práva používať logo programu platia ako pri ukončení platnosti medzinárodného ocenenia.

Pravidlá pre materské, špeciálne školy a základné školy s 1. – 4. ročníkom

Aj tieto školy postupujú podľa metodiky 7 krokov so starostlivým zvážením primeraných cieľov EAP. V prípade týchto škôl je zapojenie detí do niektorých krokov programu menej účinné, preto je potrebné rozvíjať spoluprácu s rodičmi a priateľmi školy.

Pravidlá pre zlúčené, združené a spojené školy v programe

V prípade, že do programu vstupujú viaceré zložky školy (napr. základná škola s materskou školou, spojená škola, v rámci ktorej bude v programe pracovať odborné učilište internátne i praktická škola ap.), registruje sa do programu každá zložka samostatne. Výška registračného poplatku sa bude odvíjať od toho, či chcú v programe pracovať spoločne alebo každá zložka samostatne. Rovnako sa od toho odvíja aj spôsob práce v programe. V praxi to znamená, že ak chce napr. základná škola s materskou školou pracovať v programe spoločne, tak si pripraví spoločný environmentálny akčný plán, podľa ktorého počas certifikačného obdobia pracujú, a v jeho závere sa môžu uchádzať o spoločné ocenenie. Možno ale nastanú situácie, kde je spoločná práca komplikovanejšia (rôzne sídla prevádzok ap.) a zložky školy sa rozhodnúť pracovať v programe samostatne. Vtedy vstupujú do programu osobitne a v závere certifikačného obdobia sa uchádzajú o ocenenie každá zvlášť.

Nakoľko si uvedomujeme, že predchádzajúci odsek nemusí plne popisovať rôzne

situácie, ktoré v prípade takýchto škôl nastávajú, prosíme, aby ste v prípade akýchkoľvek otázok kontaktovali K. Rábelyovú na tel. čísle 0948 260 527 alebo na e-maile rabelyova@zivica.sk.

Zelená škola, škola zmeny.
Najväčší eko-program pre
školy u nás aj vo svete.

www.zelenaskola.sk

Generálny partner

Partner programu

**Kancelária programu Zelená škola
CEEV Živica**

P .O. Hviezdoslava 28, 960 01 Zvolen
tel.: 02/52 96 29 29
rabelyova@zivica.sk